

Η αγωγή των παιδιών (Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος)

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Άγ. Ιωάννης Χρυσόστομος](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη Πίστη](#)

KONICA MINOLTA DIGITAL CAMERA

KONICA MINOLTA DIGITAL CAMERA

1. Ας προετοιμά-ζουμε τα παιδιά μας, ώστε να μπο-ρούν να αντέχουν σ' όλες τις δοκιμα-σίες του βίου και να μην εκπλήσ-σονται για τα δυσάρεστα που έρχον-ται. Ας τα ανατρέφουμε με την παι-δαγωγία και νουθεσία Κυρίου, και θα μας περιμένει πολύς μισθός. Γιατί, αν οι άνθρωποι που κατα-σκευάζουν αγάλματα βασιλέων και ζωγραφίζουν εικόνες, απολαμβάνουν τόσο μεγάλη τιμή, εμείς που στολίζουμε τη βασιλική εικόνα (για-τί ο άνθρωπος είναι εικόνα του Θε-ού), δεν θα απολαύσουμε άπειρα αγαθά, αφού αποκαθιστούμε στο πρόσωπο του παιδιού το «καθ' ομοίωσιν» του Θεού; Γιατί αυτό είναι το όμοιο με το Θεό, η αρετή της ψυχής, που αποκτάται, όταν εκπαιδεύσου-με τα παιδιά μας να είναι αγαθά, να μην οργίζονται, να είναι ανεξίκακα. Όλα αυτά είναι χαρακτηριστικά του Θεού, που αποκτούν και τα παι-διά, όταν τα εκπαιδεύσουμε να ευεργετούν, να είναι φιλόανθρωπα, να περιφρονούν τα εγκόσμια. Αυτό λοι-πόν ας είναι το έργο μας, το να διαπλάσσουμε και να ρυθμίζουμε και τον εαυτό μας και εκείνα προς το πρόπον.
2. Άκουσε τον Απ. Παύλο που λέει: «Να ανατρέφετε τα παιδιά σας με παιδαγωγία και νουθεσία σύμ-φωνη με το θέλημα του Κυρίου». Μην προσπαθείς να τον κάνεις ρή-τορα, αλλά παιδαγωγήσέ τον να φιλοσοφεί. Γιατί, αν δεν γίνει ρήτο-ρας, δεν θα προέλθει καμιά βλάβη· ενώ αν απουσιάζει το δεύτερο, κανέ-να κέρδος δεν θα προκύψει από την ρητορική δεινότητα. Χρειάζονται τρόποι καλοί και όχι λόγια, ήθος και όχι ρητορική δεινότητα, έργα και όχι λόγια... Μην ακονίζεις τη γλώσσα του, αλλά καθάρισε την ψυ-χή του. Δεν τα λέω αυτά για να σε εμποδίσω να μορφώσεις το παιδί σου, αλλά για να σε εμποδίσω να προσέχεις μόνον τα κοσμικά χαρί-σματα. Μην νομίσεις ότι μόνον ο μο-ναχός έχει ανάγκη από τα διδάγμα-τα αυτά της Αγ. Γραφής. Γιατί πε-ρισσότερο από τους μοναχούς τα χρειάζονται τα παιδιά που θα ασχοληθούν με την (κοσμική) βιοπά-λη. Όπως δηλαδή ακριβώς εκείνος που μένει διαρκώς μέσα στο λιμάνι, δεν έχει ανάγκη από κατασκευή πλοί-ου, από καπετάνιο και από πλήρωμα ναυτών, αλλά εκείνος που ταξιδεύει πάντοτε

(μέσα) στη θάλασσα, έτσι αντίστοιχα συμβαίνει τόσο με τον κοσμικό όσο και με το μοναχό. Γιατί ο μεν μοναχός, σαν να βρίσκεται σε λιμάνι χωρίς κύματα, ζει ζωή ήσυχη, και απαλλαγμένη από κάθε καταιγίδα· ενώ ο κοσμικός είναι διαρκώς θαλασσινός (ταξιδιώτης) και ταξιδεύει στη μέση στο πέλαγος αντιμετωπίζοντας πολλές τρικυμίες. Κι' αν ακόμη αυτός δεν έχει ανάγκη, πρέπει όμως να είναι προετοιμασμένος, ώστε να κλείνει τα στόματα των άλλων. Ωστε, όσο περισσότερο ευδοκιμήσει σ' αυτή τη ζωή, τόσο περισσότερο του χρειάζεται η μόρφωση της Αγ. Γραφής...

Σκέψου λοιπόν, όσο είναι δυνατόν, το γιό σου να μπαίνει εκεί, σαν άριστος γιατρός, μαζί με τα εργαλεία που μπορούν να θεραπεύουν τη φλεγμονή του καθενός, να πλησιάζει τον καθένα και να συζητεί και να θεραπεύει το άρρωστο σώμα, χρησιμοποιώντας τα φάρμακα της Αγ. Γραφής και μεταδίδοντας τα πνευματικά διδάγματα...

Δεν είναι δυνατόν ένας τέτοιος άνθρωπος να διαφύγει την προσοχή των άλλων.

Γιατί ανάμεσα στους πολλούς υγιείς, ένας υγιής θα μείνει απαρατήρητος. Όταν όμως ανάμεσα σε πολλούς ασθενείς υπάρχει και ένας υγιής, γρήγορα η φήμη του θα φθάσει στ' αυτιά του βασιλιά και θα τον κάνει γνωστό σε πολλά έθνη. Έχοντας λοιπόν αυτά υπόψη σας, να ανατρέφετε τα παιδιά σας με παιδαγωγία και νουθεσία σύμφωνη με το θέλημα του Κυρίου.

3. Κάνε το σπίτι σου Εκκλησία· γιατί είσαι υπεύθυνος και για των παιδιών σου και για των δούλων σου τη σωτηρία. Και όπως ακριβώς εμείς για σας θα δώσουμε λόγο, έτσι και καθένας από σας είναι υπεύθυνος και για το δούλο του και για τη γυναίκα του και για το παιδί του.
4. Γι' αυτό είναι καλύτερα να εφοδιάζουμε το παιδί με ηθικά και πνευματικά όπλα από την πρώτη παιδική ηλικία, που είναι ακόμη κύριος του εαυτού του και ελεύθερο από δεσμεύσεις και πάθη... Γιατί εκείνος που αποφασίζει να ακολουθήσει τη ζωή της πνευματικής ασκήσεως στο τέλος της ζωής του, ξοδεύει όλο τον καιρό του, προσπαθώντας να ξεπλύνει τα αμαρτήματα του παρελθόντος, και σ' αυτό εξαντλείται όλη του η φροντίδα. Αλλ' ούτε τότε προλαβαίνει να διορθωθεί και φεύγει από τον κόσμο έχοντας υπολείμματα των πνευματικών του πληγών. Εκείνος όμως που άρχισε τον αγώνα από την παιδική του ηλικία, δεν ξοδεύει τον καιρό του σ' αυτό, ούτε ασχολείται με τη θεραπεία τραυμάτων, αλλά παίρνει από νωρίς τα βραβεία... και μένει παντοτινά σταθερός και αμετακίνητος στις αρχές του.
5. Ας μη μου πει κανείς, ότι τα παιδιά δεν πρέπει να ασχολούνται με την ακρόαση του θείου λόγου· γιατί θα έπρεπε όχι μόνον να ασχολούνται, αλλά αυτά τα θεία λόγια να είναι η μοναδική τους απασχόληση. Δεν το υποστηρίζω

όμως αυτό λόγω της αδυναμίας σας, ούτε τα απομακρύνω από τη μελέτη των μη χρι-στιανών φιλοσόφων, όπως ακριβώς δεν απομακρύνω και σας από τις κοσμικές υποθέσεις. Αλλά αξιώνω μια από τις επτά ημέρες της εβδομάδας να την αφιερώνουν στον κοινό όλων μας Κύριο... Γιατί αυτή προ παντός η ηλικία έχει ανάγκη από τέτοιες ακροάσεις. Επειδή δηλαδή είναι τρυφερή, βρίσκουν αμέσως απήχηση τα θεία λόγια, γιατί η ακρόαση τυπώνεται στο νου τους, ό-πως ακριβώς μια σφραγίδα στο μα-λακό κερί. Άλλωστε και η ζωή τους τότε αρχίζει να αποκλίνει προς την κακία ή προς την αρετή. Αν λοιπόν από την αρχή και από τα πρώτα τους βήματα τα απομακρύνουμε από την πονηριά και τα χειραγωγή-σουμε προς την άριστη οδό, η ευσέβεια θα τους γίνει ένα είδος συνή-θειας και φύσεως. Έτσι δεν θα με-ταστρέφονται εύκολα με τη θέλησή τους προς το κακό, γιατί η συνήθεια αυτή θα τα βοηθεί να πράττουν τα καλά έργα. Έτσι θα γίνουν για μας σεβαστότερα από τους γέροντες και χρησιμότερα στις δημόσιες υποθέσεις, αφού θα παρουσιάζουν στη νεότητά τους τις αρετές των γερωνότερων.

(1.ΕΠΕ 21, 264-266, 2. ΕΠΕ 21, 256-258, 3. ΕΠΕ 8, 106-108, 4. ΕΠΕ 28, 560-562, 5. ΕΠΕ 12, 470-472)